

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Imago Primi Saecvli Societatis Iesv

Bolland, Johannes

Antverpiae, 1640

Capvt Qvintvm. Societatis per Europam Mißiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97844](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97844)

mani animi est virtus, admiratione in benevolentiam versâ, pænè cum indigenis humanitate certarunt. Cùm periculum à Ianizaris impenderet, tutati sunt: publicè cultum, priuatim obsequia detulerunt. Fuit qui coactis ad se de viâ diuertere, cum plurium millium sibi rem familiarem esse dixisset; Hæc, inquit, Patres, vbi volueritis, vsibus vestris summa deseruiet. Quantâ vitæ integritate, quantâque prudentiâ opus fuit, vt immitia illa pectora conciliarentur! Sed huius rei non obscurius testimonium à Græcis schismaticis datum. Patriarcha Constantinopolites factus in Patrum moribus Catholicæ Religionis sanctitatem splendere, publico laudatos edicto ita suis commendauit Episcopis, vt non modò faceffi negotium vètare; sed etiam, vbi res ferret, auxilium cuperet præstari. Hinc & in vicinas traiciendi insulas oblata opportunitas: Naxenses simul ac tales vsu suo Socios reperere, quales fama descripserat, quasi iis retinendis vincula vellent iniicere, Episcopatum obtulere: ignari Societatem dignitatibus terri magis quàm allici, nostrumque esse, quæ laboriosa sunt, non quæ speciosa, sectari. In Cypro, priusquam Christianis eriperetur, Iulius III. extruendi Collegij facultatem fecerat: non nisi Missionem instituere licuit. Smyrnæ in Ioniâ etiamnum sedem habemus. Sed quis incolumi Turcâ ad Constantinopoleos portas commoratos speraret? per Galliarum Regis Legatos id effectum, vt Peræ, quam urbem sinus non latissimus à Byzantio diuidit, tuti degamus: totum forsitan Orientis Imperium peruasuri, si non magis nescio qui è Catholicis, quàm qui Religione dissident, obstitissent. Certè inter Græcos Patriarcham Constantinopolitanum non fauentem modò, sed & familiarem habuimus: Ierosolymitanus nepotem suum nobis erudiendum tradidit. Apud ceteros sic fuimus in gratiâ, vt, cum quosdam è nostris lues abstulisset, visis multi funeribus illacrymauerint. Quis scit, si non aliquando hæc animorum coniunctio ad Religionis vnitatem tenderet?

*in Naxo,
Ann. Soc.
an. 1612.*

Cypro,

Smyrnæ,

& Constantinopoli.

CAPVT QVINTVM.

Societatis per Europam Missiones.

Percurrimus regiones, in quibus stabilia Societas domicilia, volentibus atque adnitentibus populis, constituit. Restant aliæ, in quas velut in hostile solum excursiones fecit, animarum prædas actura. Quò habitationem non potuit, charitatem extendit. sic solem sentiunt extremæ terræ, nec orbitæ, quam ambit, subiectæ.

Quâ Orientem Europa spectat, extra Prouincias Regi Poloniæ subditas nulla nobis sedes; sed non animosius armati milites, quod illic frequentissimum, quàm Socij vicinâ inuasere. Celeberrima in Moscouiam expeditio fuit Antonio Posseniino duce. Hunc Legati nomine Gregorius XIII. Pontifex Maximus misit, vt magnum Ducem (sic solum Mosci vocant) cum Rege Poloniæ & Sueciæ sancire fœdus cupientem, conaretur simul ad Ecclesiæ pacem atque amicitiam perducere. Inita cum Rege concordia: mansit cum Ecclesiâ

In Moscouiam Posseniinus legatur à Gregorio XIII. Posseniinus in sua Moscouiâ,

Ec dissen-

diffensio. adeo ditiorum potior quam salutis cura est. Par tamen in dissimili successu Possuini laus. Eo schismaticum adduxit, ut Romanæ Sedis potestatem cum admittere non vellet, negare tamen non posset. Hoc illum in rabiem egit: nec multum absuit, quin Maiestatis infigne crudelitatis instrumentum faceret. Sceptro, quod nuper filij cæde resperferat, Legato necem intentabat. Ille constantiâ, quâ putabat excipere, ictum auertit. Consternatus est barbarus; auditisque patientiis quæ afferebat, furorem in benevolentiam vertit, & pro vulnere amplexum dedit. Resedit, non extinctum est nocendi studium: nisi quod postea calliditate tectum. Rogat, ut pro Legati Apostolici munere sua secum lustret templa. Quod primum ingressuri erant, in eo, qui se gerebat pro Archiepiscopo, diuina gentis more peragebat. Aduertit Pater id eò factum, ut, si interesset, crederetur mutasse sententiam, & à Moscorum sacris non abhorreere. Venturum se negat. asserentibus Proceribus id pro contumeliâ habiturum Ducem, persistit in sententiâ; quasi parum de vitâ laboraret, si fidem & commissam sibi dignitatem in tuto posuisset. Doluit irritas cecidisse insidias; animi tamen sensum compressit Dux, & ira intra reuerentiam stetit. Reuocatus in palatium Possuinus, simul exaudiri potuit, Deo cum suis eucharisticum carmen cepit concinere. Quid ageret interrogatus, Habeo, inquit, Numini gratias, quod muneri meo iniuriam non fecerim, Fidemque, cuius vos abiecitæ serò penitebit, integram ego atque inuiolatam seruari. Ita ferè finita Legatio. Possuinus cum fructum mallet, famam reulit. Reditum à nostris in eam regionem cum Demetrio Principe. Is vbi

*Possuini
constantia
& intrepidus
animus.*

*In Moscouiam Socij
comitantur Demetrii
Principem.
Moscouia
Elzeuiriana
art. 8.*

*Ann. Soc.
an. 1607.*

*Ann. Soc.
an. 1585.*

*In Dalmatiâ Societas
& in Istriâ.*

in Poloniâ fidem fecisset, se eum esse Demetrium Moscouiæ heredem, qui à Borisio tyranno cæsus credebatur, impetratis auxiliis, post variam belli fortunam, ex exule Princeps est factus. Dignitatem adeptus, cepit, ut promiserat, in id totis viribus incumbere, ut cum Ecclesiâ Romanâ Moscouiticam coniungeret. Nihil pulchrius egerat, si non feruentius quam prudentius rem visisset. Allaborarunt tamen nostri, cum dissuadere non possent: donec eo (ô rerum vicissitudinem!) per nouam seditionem trucidato, intercise spes, & iacta reconciliationis femina cædibus & sanguine sunt oppressa. Non ita Russi operam eludere. Fuit vbi puerorum institutio tam bellè processit; ut horum agmen, cum in grandiores barbaro more tripudiantes incidisset, turbauerit insanas choreas, & ad sua sequendum vexilla sacris notis insignita tumultuantem turbam adduxerit. Varadino & Zeplaco, Pannoniæ, quâ Turcis finitima est, ciuitatibus auxilium præstitum est tum, cum pestilentia & fame exhaustæ eo quidem egebant maximè, sed minimè se fruituras sperabant. Quis enim, vbi incolarum alij solum verterent, alij vitandæ luis causâ summis in arboribus, auium more, nidos construerent; crederet aduenturos aduenas, qui pereuntibus per media funera opem ferrent? Sed, ut alienis succurrant, sua spernunt pericula quos CHRISTI amor vrget: nihilque felicius putant, quam mortalitatis damna in æternitatis lucrum vertere. In Illyricum quoties & quot è partibus excursum? Primus illic Bobadilla Societatis illustrauit nomen. Expetitum iam inde Epidauri in Dalmatiâ Collegium, tandem ingenti religiofissimæ

finæ Reipublicæ gaudio institutum est. Aliud ad Istriæ fines in vrbe Flumine exstruxit Austriaca pietas, cui ad beneficiendum nobis nec ille latissimarum ditonum suarum satis amplus est terminus. Extremo Septentrioni non minus impensum est operæ. In Sueciâ Patris Stânislai Marfouitij, aliorumque, quos ei pro Catharinæ Reginæ voto Moderatores nostri socios addidere, per multos annos se labor exercuit. Tandem & Antonius Possseuinus ad firmandam solandamque Reginam, cum suis tum suorum malis ingemiscens, mandato Pontificis accessit. His Sigismundus III. Poloniæ Rex prima pietatis suæ rudimenta, Societas deuinctum sibi iam inde Sigismundum debet. Sed non intra aulam se continuit Patrum industria: per Regnum, quamuis iam omnem ferè medicinam respueret, diffusa est. Ut fructum secundarent, Cælestes conciliati: Diuæ Birgittæ, Sueciæ olim ciui, nunc tutelari, dicatum Cænobium, frementibus hæreticis, reparatum: sacra eius ossa argenteæ arcæ inclusa coli denuò cœpta. Quis de restaurandâ Religione desperaret, cum Religiosas domos suis è cineribus videret resurgere? Sed tantas spes moriens Regina secum abstulit. Hac sublatâ, defecimus locum, non deposuimus curam. Quibus in suâ patriâ non poteramus, in alienâ per scholas, & exstructum instituendæ iuuentuti Seminarium, prodesse conati sumus. In hunc etiam modum Danis Norwegisque consultum: cum suos, ne vsquam locorum in nostram disciplinam se darent, prohiberet Daniæ pseudo-episcopus. Quid edictis opus? inquit Rex, curate ne Iesuitarum scholis nostra iuuentus indigeat. Sed & ipsi in terras illas, per quidquid minarum atque insidiarum obiectum est, se Socij intulere. Nec minus in Norwegiâ frigidibus, quàm in torridis Indiæ locis studiosa animarum charitas exarsit. In Daniâ etiam carcerem tulimus. Quid multa? ex omnibus, in quas homine Europam diuidunt, regionibus vix vna; ex celebratioribus infulis pauca sunt; vbi vel sedem Societas non fixerit, vel in quam expeditionem non suscepit. In Italiâ, Hispaniâ, Galliâ, vtriusque Germaniâ, Poloniæ Regnis & Prouinciis, in Hungariâ, Græciâ, Istriâ, Dalmatiâ, habitamus. In alios Illyrici tractus, in Pannoniam, Sueciam, Norwegiam, Daniam excurrimus. Accepere nos insulæ, in Oceano Anglia cum Scotiâ atque Hiberniâ: in mari Mediterraneo Sicilia, Sardinia, Corsica, Melita, Creta: in Ægæo Chius. Cyprum, Naxum, ceterasque lustrauimus. Vtinam non & adeò latè hæresis atque impietas grassarentur! Sed cum facile sit vulgari luem, non item præstò esse medicos; ita nostri dispersi sunt, vt nullos pestis inuaserit, quin iis curandis vel impenderint operam, vel obrulerint.

Missio Societatis in Sueciam,

Ann. Soc. an. 1585.

Ann. Soc. an. 1601.

Norwegiam,

& Daniam.

Regiones Europe vbi Societas sedem habet, aut quò Missiones instituit.

CAPVT SEXTVM.

Societatis propagatio per Asiam.

A Siam variè veteres, in quinque partes nostri Cosmographi diuidunt. Vnam Moscouiæ Dux, alteram Tartari tenent: sub Turcis est tertia, quarta sub Persis: postrema Indias, & quidquid terrarum

Diuisio Asia.